

Sygn. akt III AUa 316/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Beata Górską (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2018 r. w Szczecinie

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

przy udziale L. Ż., M. R. (1), Z. S. (1), W. K. (1), P. G. i M. S.

o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i objęcie ubezpieczeniem społecznym

na skutek apelacji płatnika składek

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 15 grudnia 2014 r. sygn. akt VII U 917/13

1. oddala apelację,
2. odstępuje od obciążenia płatnika składek kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO del. Gabriela Horodnicka - SSA Beata Górską SSA Barbara Białecka

Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 316/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 19 marca 2013 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne Z. S. (1), podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od lipca 2009 roku do grudnia 2010 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści decyzji.

Natomiast decyzją nr (...) z dnia 17 marca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że: Z. S. (1) z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z L. Ż., a wykonywanych na rzecz (...), tj. pracodawcy, z którym pozostawał jednocześnie w stosunku pracy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik płatnika składek (...) w rozumieniu art. 8 ust. 2a w okresie od 10 czerwca 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku oraz od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku - płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z ww. tytułu za Z. S. (1) jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 14 marca 2013 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne M. R. (1), podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od sierpnia 2010 roku do stycznia 2011 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści decyzji.

Natomiast decyzją nr (...) z 17 marca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że: M. R. (1) z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z L. Ż., a wykonywanych na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. pracodawcy, z którym pozostawał jednocześnie w stosunku pracy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w rozumieniu art. 8 ust. 2a w okresie od 1 lipca 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku, - płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z ww. tytułu za M. R. (1) jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 19 marca 2013 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne M. S., podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od września 2008 roku do stycznia 2011 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści decyzji.

Natomiast decyzją nr (...) z dnia 17 marca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że- M. S. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z L. Ż., a wykonywanych na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. pracodawcy, z którym pozostawał jednocześnie w stosunku pracy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w rozumieniu art. 8 ust. 2a w okresie od 1 września 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku, od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku i od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku, - płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z ww. tytułu za M. S. jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 19 marca 2013 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne W. K. (1), podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w za czerwiec 2009 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści decyzji.

Natomiast decyzją nr (...) z dnia 17 marca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że- W. K. (1) z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z L. Ż., a wykonywanych na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. pracodawcy, z którym pozostawał jednocześnie w stosunku pracy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w rozumieniu art. 8 ust. 2a w okresie od 1 stycznia 2009 roku do 31 maja 2009 roku i od 1 czerwca 2009 roku do 30 czerwca 2009 roku, - płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z ww. tytułu za W. K. (1) jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 17 marca 2014 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne W. K. (1), podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w S. w okresie od stycznia 2010 roku do maja 2010 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści decyzji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z dnia 19 marca 2013 roku stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne P. G., podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od września 2008 roku do stycznia 2011 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści decyzji.

Natomiast decyzją nr (...) z dnia 17 marca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że- P. G. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z L. Ż., a wykonywanych na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. pracodawcy, z którym pozostawał jednocześnie w stosunku pracy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w rozumieniu art. 8 ust. 2a w okresie od 1 września 2009 roku do 31 grudnia 2008 roku, od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku i od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku,- płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z ww. tytułu za P. G. jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

W uzasadnieniach wyżej wymienionych decyzji organ rentowy wskazał, że w wyniku kontroli ustalono, iż płatnik składek (...) zawarł z L. Ż. umowy cywilnoprawne, których przedmiotem było świadczenie na rzecz płatnika usług przewozowych. Do realizacji tych zadań L. Ż. zatrudniał na podstawie umów zlecenia osoby, które w tym samym czasie były pracownikami (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., w tym M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G.. Biorąc pod uwagę powyższe oraz treść art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych organ rentowy przyjął, że płatnik składek jest zobowiązany do naliczenia i odprowadzenia składek na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne od przychodu osiągniętego przez M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G. nie tylko z umów o pracę, ale dodatkowo od przychodu z tytułu umów zlecenia, ponieważ ww. w ramach umów zawartych z osobą trzecią świadczyli usługi na rzecz płatnika składek będącego pracodawcą, z którym pozostawali w stosunku pracy.

Z powyższymi decyzjami nie zgodził się płatnik składek (...), który wniósł o ich zmianę poprzez orzeczenie, że ubezpieczeni z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych L. Ż. nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu jako pracownicy płatnika składek i w konsekwencji ustalenie, że powód nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G. z tytułu pracy wykonywanej przez ubezpieczonych na rzecz R. J..

Uzasadniając swoje stanowisko płatnik składek w szczególności podkreślił, że przyjęte przez niego w okresie od czerwca 2003 roku do listopada 2008 roku zasady obliczania składek na ubezpieczenia społeczne i inne składki z tytułu wykonywania pracy na rzecz płatnika przez osoby świadczące pracę na jego rzecz na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią, odpowiadają przyjętej przez organ rentowy wykładni opisanej w poradniku umieszczonym na stronie internetowej, a organ rentowy bezkrytycznie zastosował tezę uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r.

w sprawie II UZP 6/09, podczas gdy uchwała ta nie ma mocy zasady prawnej. Niezależnie od powyższego płatnik składek podkreślił, że nie posiadał żadnych dokumentów umożliwiających, choćby pośrednio, wnioskowanie co do uzyskanych przez jego pracowników kwot z tytułu wynagrodzenia za wykonywanie pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z osobą trzecią, a tym samym uzasadniających wyliczenia dokonane przez organ rentowy. Płatnik nie tylko nie postawił do dyspozycji, ale i przede wszystkim nie dokonał na rzecz ubezpieczonych żadnych wypłat z tytułu świadczenia pracy na rzecz pracodawcy na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią. Odwołujący się podkreślił, że miał umowy cywilnoprawne zawarte z przedsiębiorcami, a nie ze swoimi pracownikami i umowy te nie określały nie tylko wysokości zarobków poszczególnych pracowników, ale przede wszystkim nie określały sposobu ustalania wynagrodzenia oraz terminu jego płatności.

W odpowiedziach na odwołania pozwany organ rentowy wniósł o ich oddalenie

w całości, z argumentacją jak w zaskarżonych decyzjach. Odnosząc się do zarzutów płatnika pozwany wyjaśnił w szczególności, że wskazówki zawarte w poradniku umieszczonym na stronie internetowej ZUS nie mają mocy wiążącej dla płatnika. Płatnik winien sam dokonywać wykładni i według niej wypełniać obowiązki nałożone na niego przez ustawodawcę.

Postanowieniami z dnia 10 września 2013 roku i z dnia 20 czerwca 2014 roku Sąd I instancji połączył sprawy z odwołań płatnika składek od ww. decyzji organu rentowego do wspólnego rozpoznania i wyrokowania, a nadto wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych: L. Ż., M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G..

Zainteresowany L. Ż. wniósł o oddalenie odwołań płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., przychylając się do stanowiska reprezentowanego przez pozwany organ rentowy. Zainteresowani M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G. pomimo prawidłowego pouczenia, nie przedstawili swoich stanowisk w sprawie.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 15 grudnia 2014 r. oddalił odwołania płatnika oraz zasądził od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz na rzecz L. Ż. kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd I instancji ustalił, że L. Ż. prowadzi indywidualną pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie usług transportowych. Oprócz niego taką samą działalność prowadzili A. K. i R. J.. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie transportu lądowego pasażerskiego – miejskiego i podmiejskiego.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarło w dniu 22 grudnia 2000 roku z L. Ż. prowadzącym działalność gospodarczą umowę nr (...) na czas nieokreślony od dnia 1 stycznia 2001 roku o świadczenie usług przewozowych. W ramach ww. umowy (...) Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zlecało L. Ż. jako zleceniobiorcy świadczenie usług polegających na przewozie osób pojazdem zleceniodawcy w sposób zgodny z jego wskazówkami, w szczególności zgodnie z grafikiem służby ustalonym przez zleceniodawcę i podanym do wiadomości zleceniobiorcy, a nadto świadczenie usług polegających na sprzedaży biletów (...) na zasadach obowiązujących pracowników zleceniodawcy kierujących pojazdami. Za wykonanie usług w ww. zakresie L. Ż. jako zleceniobiorcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości ustalonej kwotowo stawki za godzinę. Umowy o podobnej treści zostały zawarte również z R. J. i A. K..

Potrzeba nawiązania współpracy przez płatnika składek (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S. z L. Ż. wynikała z braku możliwości realizacji zadań nałożonych na płatnika przez organizatora transportu w gminie, w oparciu wyłącznie o osoby zatrudnione w charakterze kierowców u płatnika, oraz z oszczędności polegającej na unikaniu godzin nadliczbowych. Praca kierowcy pracującego na umowę zlecenia na rzecz swojego pracodawcy była tańsza niż praca kierowcy zatrudnionego u pracodawcy w godzinach nadliczbowych. Kierowca po wypracowaniu miesięcznej nominalnej liczby godzin u płatnika nie mógł pracować w godzinach nadliczbowych, albowiem pracodawca wolał, aby pracował on na jego rzecz w ramach umowy zlecenia. Kierowca chcąc dorobić do swojej pensji pracował dalej jako kierowca na rzecz swojego pracodawcy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., ale w ramach umowy zlecenia, którą zawierał z L. Ż., R. J., A. K..

Do realizacji umów zawartych ze (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. L. Ż. zatrudnił na podstawie umów zlecenia m.in. M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G.. Osoby te były jednocześnie pracownikami (...) Przedsiębiorstwa (...) Spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością w S. i świadczyli pracę jako kierowcy autobusów:

- M. R. (1) od 1 lutego 2008 roku do 30 kwietnia 2008 roku, od 1 maja 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku, od 1 stycznia 2009 roku,
- M. S. od 19 maja 2008 roku do 18 maja 2011 roku, od 19 maja 2011 roku,
- W. K. (1) od 3 września 1971 roku,
- Z. S. (1) od 7 października 2010 roku do 6 października 2011 roku, od 22 sierpnia 2011 roku,
- P. G. od 1 października 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku, od 1 stycznia 2008 roku.

Kierowcy pracujący u pracodawcy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., którzy mieli zawarte umowy zlecenia z L. Ż., R. J. i A. K. zgłaszali się do dyspozytora płatnika, który ustalał w grafiku, kiedy dany kierowca będzie jeździł w ramach umowy zlecenia. J. R. – kierownik ds. eksploatacji z ramienia spółki – weryfikował dokumenty i kwalifikacje kierowców,

a podlegli mu pracownicy działu planowania przygotowywali grafiki pracy zarówno dla pracowników (...) Przedsiębiorstwa (...) Spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością w S., jak i dla osób zatrudnionych przez zleceniodawców w ramach umów zlecenia. Gdy kierowca płatnika wyraził chęć pracy na podstawie umowy zlecenia, wykonywał tę pracę na rzecz swojego pracodawcy, a jego praca wykonywana w ramach umowy zlecenia w niczym się nie różniła, od pracy, którą wykonywał w ramach umowy o pracę. Również praca świadczona przez M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G. w ramach umów zlecenia zawartych z L. Ż. nie odbiegała od pracy świadczonej przez wyżej wymienionych zainteresowanych w ramach stosunku pracy na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...) Spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Pracując na umowę zlecenia kierowca jeździł takim samym taborem i wykonywał te same obowiązki, które wykonywał

w ramach umowy o pracę. Kierowca pracując na umowę zlecenia miał inny numer służbowy niż pracując na umowę o pracę i po tym numerze można było się zorientować

w ramach jakiej umowy świadczył on pracę kierowcy. Rozliczeniem godzin, które kierowcy (...) wyjeżdżali jako zleceniobiorcy zajmował się pracownik pracodawcy. Na koniec miesiąca pracownicy działu planowania (...) sporządzali tabelaryczne zestawienie liczby godzin przepracowanych przez poszczególnych pracowników w związku z wykonaniem przez nich umów zlecenia, które było przekazywane zleceniodawcom: L. Ż., R. J. i A. K.. Następnie zleceniodawcy ci na podstawie zsumowanej ilości godzin przejechanych przez kierowców jako zleceniobiorców na rzecz płatnika składki wystawiali płatnikowi comiesięczną fakturę na kwotę, która stanowiła iloczyn godzin wypracowanych przez zleceniobiorców, którzy byli jednocześnie pracownikami płatnika i stawki za roboczogodzinę. Po otrzymaniu należności od (...) zleceniodawcy: L. Ż., A. K. i R. J. wypłacali kierowcom wynagrodzenie, które stanowiło iloczyn liczby godzin przepracowanych u nich w ramach umowy zlecenia na rzecz pracodawcy pomnożonej przez stawkę za godziną jazdy, która obowiązywała u zleceniodawcy.

Od uzyskanych przez zainteresowanych M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G. wynagrodzeń z tytułu wykonania umów zlecenia zawartych z L. Ż. (...), nie odprowadziło składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe. Dokumentacja ubezpieczeniowa i rozliczeniowa przedłożona przez strony, jak również zaewidencjonowana w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS wykazała różnice w ustaleniu wysokości składek za poszczególnych zainteresowanych od przychodów, które nie zostały uwzględnione w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne. Kwoty podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za poszczególne miesiące, które wskazano w zaskarżonych decyzjach organ rentowy ustalił sumując miesięczny przychód ubezpieczonych ze stosunku pracy i kwotę przychodu uzyskaną w oparciu o dokument wypłaty z tytułu umowy cywilnoprawnej łączącej pracownika z zleceniodawcą.

W poradniku znajdującym się na stronie internetowej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w wersji obowiązującej do 2011 roku, wskazano, że: „Również osoby, które w ramach umowy zlecenia zawartej z innym podmiotem niż

własny pracodawca wykonują pracę na rzecz swojego pracodawcy, podlegają z tytułu umowy zlecenia ubezpieczeniom społecznym tak jak z umowy o pracę, tj. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu. Zleceniodawca dokonuje zgłoszenia zleceniobiorcy do tych ubezpieczeń na druku ZUS ZUA, z kodem tytułu ubezpieczeń właściwym dla pracownika (01 XX XX)”.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że odwołania płatnika składek były w całości nieuzasadnione.

Sąd I instancji wskazał, że stan faktyczny pozostawał w przedmiotowej sprawie praktycznie bezsporny. Odwołujący się płatnik składek nie kwestionował bowiem tego, że zainteresowani M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1)

i P. G. wykonując pracę w ramach umów zlecenia zawartych z L. Ż., w istocie świadczyli pracę na rzecz płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, tj. pracodawcy, z którym jednocześnie w tym samym czasie pozostawali w stosunku pracy – na autobusach tego pracodawcy, w czasie zorganizowanym przez pracodawcę i według ustalonego z nim grafiku pracy. Sąd orzekający ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach przeprowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kontroli, dokumentach dołączonych do akt sprawy, jak również w oparciu

o zeznania zainteresowanych: L. Ż., R. J. i A. K., świadka J. R. (kierownika ds. eksploatacji

w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.) oraz słuchanego w charakterze strony K. P. (prezesa zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.).

Autentyczność dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu. W ocenie Sądu I instancji także zeznania ww. osób były wiarygodne, ponieważ były one jasne i co do zasady spójne, a nadto korespondowały z dokumentami zebranymi w niniejszej sprawie. Kierowcy, którzy występowali w sprawie jako zainteresowani, pomimo prawidłowego zawiadomienia, nie stawili się na termin wyznaczonej rozprawy, ani też nie wnieśli o jej odroczenie, a Sąd pominął dowód z ich wyjaśnień, albowiem nie był on niezbędny do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego sprawy.

Sąd Okręgowy omówił wynikającą z treści art. 6 k.c. zasadę rozkładu ciężaru dowodu w niniejszej sprawie.

Sąd orzekający wyjaśnił, że odnośnie M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G. pozwany organ rentowy wydał dwa rodzaje decyzji – o objęciu ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym z tytułu świadczenia pracy na podstawie umów zlecenia zawartych L. Ż., a wykonywanych na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w S., które w tym samym czasie było ich pracodawcą w ramach stosunku pracy oraz decyzje dotyczące wysokości podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia oraz ubezpieczenie zdrowotne, z tymże odnośnie zainteresowanego W. K. (1) wydał on dodatkową decyzję nr (...) z dnia 17 marca 2014 roku dotyczącą wysokości podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia oraz ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2010 roku do maja 2010 roku w kwotach szczegółowo wskazanych w treści decyzji.

Sąd Okręgowy wskazał, że w świetle powyższego spór w rozpoznawanej sprawie dotyczył interpretacji przepisu art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.), który został dodany do ustawy systemowej na mocy art. 1 pkt 4 lit. b ustawy z 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1999 r. Nr 110, poz. 1256) i wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1999 roku. Przepis ten rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z wymienionych umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła

z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy. Drugą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która umowę taką zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje

w stosunku pracy. Przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika

w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest to, że będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą, jednocześnie świadczy on na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej, zawartej z nim lub inną osobą.

W konsekwencji, nawet gdy osoba ta (pracownik) zawarła np. umowę zlecenia z osobą trzecią, to pracę w jej ramach wykonuje faktycznie dla swojego pracodawcy - to on uzyskuje rezultaty jego pracy (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 2 września 2009 r., sygn. akt II UZP 6/09, Lex nr 514221). Podstawowym skutkiem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust. 2a za pracownika, jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnymi, rentowymi, chorobowymi i wypadkowymi tak jak pracownika (art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). W związku z tym osoba ta podlega obowiązkowi zgłoszenia do wymienionych ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ten obciąża płatnika składek (art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Zważywszy, że w stosunku do pracownika płatnikiem składek jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), a art. 8 ust. 2a rozszerza pojęcie pracownika na jego dalszą aktywność w ramach umowy cywilnoprawnej, jeżeli w jej ramach świadczy on pracę na rzecz swojego pracodawcy, naturalne i zgodne z wykładnią literalną tego przepisu jest uznanie, że także w zakresie tej sfery aktywności należy go uznać na potrzeby ubezpieczeń społecznych za pracownika tego właśnie pracodawcy (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 2 września 2009 r., sygn. akt II UZP 6/09, op. cit). Pracodawca, ustalając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu stosunku pracy, powinien więc zsumować wynagrodzenie z umowy cywilnoprawnej z wynagrodzeniem ze stosunku pracy. Takie rozwiązanie wydaje się również uzasadnione w sytuacji, gdy umowa cywilnoprawna została zawarta z innym podmiotem (osobą trzecią), lecz praca w jej ramach jest wykonywana na rzecz pracodawcy. Stosownie do regulacji przepisu art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie „uwzględnia się” w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy. Pracodawca może więc dokonać potrącenia ze środków pracownika uzyskanych u niego (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 2 września 2009 r., sygn. akt II UZP 6/09, op. cit.). Tożsamą wykładnię art. 8 ust. 2a omawianej ustawy – podzielaną w pełni przez sąd rozpoznający niniejszą sprawę – zaprezentował Sąd Najwyższy w najnowszej uchwale z 6 lutego 2014 roku, sygn. akt II UK 279/13. Sąd Najwyższy wskazał dodatkowo we wspomnianej uchwale, że przepis art. 8 ust. 2a wprowadza wyjątek od reguły z art. 9 ust. 1 ustawy systemowej, że umowa zlecenia jest zwolniona z obowiązku ubezpieczenia społecznego w sytuacji, gdy występuje u tej samej osoby obok umowy o pracę. Celem wprowadzenia takiej regulacji było wyeliminowanie sytuacji, w których w ramach umowy cywilnoprawnej ubezpieczony wykonywałby te same obowiązki, które świadczył w ramach umowy o pracę, wskutek czego pracodawca nie musiałby zatrudniać pracownika w większym wymiarze czasu pracy lub w godzinach nadliczbowych i odprowadzać składek na ubezpieczenia społeczne od wyższego wynagrodzenia.

Sąd orzekający wskazał, że sytuacja przewidziana w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych miała miejsce w niniejszej sprawie, albowiem zainteresowani M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1) i P. G. w ramach umów zlecenia zawartych z L. Ż., działali faktycznie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. podmiotu, z którym jednocześnie łączyły ich umowy o pracę. W tym kontekście warto wyjaśnić, iż zwrot „działać na rzecz” użyty został w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w innym znaczeniu, niż w języku prawa, w którym działanie „na czyjąś rzecz” może odbywać się w wyniku istnienia określonej więzi prawnej. Chodzi tutaj o pewną sytuację faktyczną, w ramach której pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rozrachunku rezultat pracy wykonywanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia jednej z umów wymienionych w powołanym przepisie z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniobiorcą (por. wyrok Sądu Apelacyjnego

w Gdańsku z 27 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa 2027/12, Lex nr 1342233 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 21 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa 1054/13, Lex nr 1363247).

Umowy nawiązane przez wyżej wymienionych kierowców z zainteresowanym L. Ż., zostały zawarte w celu wykonania przez tego przedsiębiorcę umowy ze (...) Przedsiębiorstwem (...) Spółką

z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Potrzeba zawierania przez płatnika składek (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wyżej wymienionych umów z L. Ż.

i innymi przewoźnikami wiązała się nie tylko z brakiem możliwości realizacji zadań nałożonych na płatnika przez organizatora transportu w gminie, w oparciu wyłącznie

o osoby zatrudnione w charakterze kierowców u płatnika, ale też z oszczędności polegającej na unikaniu godzin nadliczbowych przez pracodawcę, albowiem praca kierowcy pracującego na umowę zlecenia na rzecz swojego pracodawcy była tańsza niż praca kierowcy zatrudnionego u pracodawcy w godzinach nadliczbowych. Natomiast zakres obowiązków zleconych ww. zainteresowanym na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z L. Ż. oraz umów o pracę nawiązanych

z pracodawcą (...) Przedsiębiorstwem (...) Spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością w S. pokrywał się - były to czynności związane z obsługą pojazdów pracodawcy. Dla kierowców wykonujących te same obowiązki, tylko że raz na umowę o pracę, a raz na umowę zlecenia ta sytuacja pod względem zarobkowym wcale nie była korzystna, ponieważ pracując na umowę zlecenia w rezultacie otrzymywali mniejsze zarobki, niż gdyby tą samą pracę wykonywali w ramach umowy o pracę. Kierowcy nie musieli pracować w ramach umowy zlecenia, jednakże do tej pracy skłaniał ich brak możliwości dorobienia do pensji w ramach godzin nadliczbowych. W tej sytuacji nie może budzić wątpliwości, że skoro odwołujący czerpał korzyści z pracy wykonywanej na jego rzecz w ramach umów zlecenia, to płatnikiem składek za czynności wykonywane przez M. R. (1), M. S., W. K. (1), Z. S. (1)

i P. G. w ramach umów cywilnoprawnych nawiązanych z L. Ż. jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Z dokumentacji ubezpieczeniowej wynika, że wyżej wymienieni zainteresowani nie byli zgłoszeni do obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartych z L. Ż. a wykonywanych na rzecz (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Przychód, jaki osiągalni kierowcy w ramach umów zleceń pracując na rzecz swojego pracodawcy nie został uwzględniony przez niego

w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne. Odwołujący powoływał się na rzekomy brak wiedzy odnośnie wynagrodzenia, które kierowca miał otrzymywać od L. Ż., co jego zdaniem już chociażby z tego powodu uniemożliwiłoby płatnikowi prawidłowe rozliczenie składek na ubezpieczenia społeczne od przychodu uzyskiwanego przez kierowcę pracującego na umowę zlecenia u L. Ż.. To stanowiska odwołującego się nie potwierdził zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci akt kontroli, jak również zeznań świadka oraz zainteresowanych. Co miesiąc na podstawie kart zarobkowych zarówno pracodawca, jak i L. Ż. i pozostali zleceniodawcy dokładnie wiedzieli ile godzin przepracowali kierowcy wykonujący pracę na rzecz pracodawcy w ramach umowy zlecenia zawieranych ze zleceniodawcami, a na wynagrodzenie takiego kierowcy u zleceniodawców składała się ilość godzin przepracowanych przez zleceniobiorców, a wyliczonych przez pracownika płatnika pomnożona przez stawkę godzinową, która obowiązywała u zleceniodawców. Z powodu ścisłej współpracy pomiędzy pracodawcą i zleceniodawcami odnośnie organizacji pracy, rozliczeń godzin i comiesięcznej wypłaty wynagrodzeń zleceniodawcom, zdaniem Sądu nie było żadnych trudności w uzyskaniu wiedzy na temat wynagrodzenia, które pracownicy płatnika otrzymywali od zleceniodawców w ramach umowy zlecenia. Płatnik składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. podnosił także w odwołaniu zarzut w zakresie dowolności ustalenia przez pozwany organ rentowy podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za zainteresowanych w okresach objętych zaskarżonymi decyzjami, w ocenie płatnika nie znajdujący pokrycia

w zgromadzonym materiale dowodowym. Sąd zobowiązał odwołującego się do wskazania jakie dokładnie kwoty podstaw wymiaru składek są kwestionowane przez płatnika

w terminie 1 miesiąca pod rygorem skutków z art.233 §2 k.p.c., jednakże odwołujący się nie wykonał tego zobowiązania. Wobec powyższego zarzut ten w ocenie sądu okazał się

w całości chybiony, ponieważ skarżący – wbrew ogólnej regule rozkładu ciężaru dowodu, wynikającej z art. 6 k.c. – po pierwsze nie sprecyzował konkretnego zarzutu odnośnie konkretnej decyzji i nie wykazał, aby w istocie po stronie pozwanego wystąpiły jakiegokolwiek uchybienia w tym zakresie. Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu z art.6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Skoro odwołujący wbrew nałożonemu na niego obowiązkowi nie wskazał, jakie dokładnie podstawy wymiaru składek kwestionuje, to brak jest podstaw do kwestionowania prawidłowości tych wyliczeń dokonanych przez organ rentowy na podstawie dokumentacji rozliczeniowej przedłożonej przez strony podczas kontroli, jak również tej która znajduje się w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS.

Sąd I instancji zwrócił uwagę, że strona powodowa kwestionowała stanowisko organu rentowego, wskazując na wiążący charakter poradnika umieszczonego na stronie internetowej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z którego wynikało, iż obowiązek do zapłaty składek za pracowników przyjmujących u osób trzecich zlecenie jest zleceniobiorca. Argumentacja ta jest jednak chybiona. W ocenie sądu nie ma istotnego znaczenia, jaki charakter ma taki poradnik. Kwestia, czy interpretacja dokonana w takim poradniku jest słuszna, czy niesłuszna nie ma w niniejszym postępowaniu znaczenia, ponieważ rolą sądu jest orzekanie zgodnie z literą prawa. Przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest jasny i czytelny, stąd zakładając, że płatnik składek zapoznał się z tą normą, nie powinien mieć wątpliwości, jak należy ją stosować. Poza tym w przypadku przedsiębiorców miernik staranności w stosowaniu prawa określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej działalności, w związku z czym w razie ewentualnych trudności z wykładnią art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, płatnik składek winien zasięgnąć porady prawnej. W podobnym tonie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 17 września 2013 roku w sprawie III AUa 82/13 (Lex nr 1381362) o zbliżonym stanie faktycznym. W uzasadnieniu ww. orzeczenia podkreślono, iż przepisy prawa ubezpieczeń społecznych, stanowiące część prawa publicznego, mają charakter imperatywny. Konkretnie obowiązki adresatów tych norm wynikają bezpośrednio z tekstu opublikowanych aktów prawnych i obowiązują powszechnie. Wykładnia dokonywana przez organ rentowy nie ma charakteru wykładni autentycznej. Generalnych zasad określonych w instrukcji w formie poradnika przekazanej przedsiębiorcom na oficjalnej stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie można więc uznać za adekwatne źródło interpretacji przepisów prawa.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy – na podstawie art. 477¹ § 1 k.p.c. – oddalił odwołania (...) Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., o czym orzekł w punkcie I sentencji wyroku.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd – w oparciu o przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 5 i w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490) – zasądził od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd – w oparciu o przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 5 i w zw. z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461) – zasądził od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz L. Ż. kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie wniósł płatnik składek. Zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1) art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2013, poz. 1442, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o s.u.s. poprzez jego błędne zastosowanie, pomimo, że ubezpieczony w ramach umowy zlecenia zawartej ze zleceniodawcą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. wykonywał pracę na rzecz L. Ż.;

2) art. 8 ust. 2a ustawy o s.u.s. – poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, iż definiuje on płatnika składek na ubezpieczenie społeczne za osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli zawarła ją z osobą trzecią i w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, pomimo iż definicja legalna płatnika zawarta jest w art. 4 pkt 2 lit. a) - za), a rola

tego przepisu sprowadza się jedynie do objęcia takiej osoby, która świadczy pracę w ramach umowy zlecenia na rzecz pracodawcy, ubezpieczeniami społecznymi w zakresie właściwym dla osoby pozostającej w stosunku pracy,

3) art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o s.u.s. – poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy z treści przedmiotowego przepisu jednoznacznie wynika, że płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne za osobę wykonującą umowę zlecenia jest podmiot, pozostający z tą osobą w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniem, tj. zleceniodawca,

4) art. 17 ust. 1 ustawy o s.u.s. oraz art. 17 ust. 2 ustawy o s.u.s. w zw. z art. 4 pkt 2 lit. a ustawy – poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, że podmiotem zobowiązanym do obliczenia, w tym także części składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe finansowane przez ubezpieczonego, potrącenia ich ze środków ubezpieczonego a następnie przekazania składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wraz z częścią finansowaną przez płatnika, za zleceniobiorcę może być podmiot trzeci, tj. podmiot niepozostający z ubezpieczonym w stosunku prawnym uzasadniającym wypłatę wynagrodzenia i objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, a zatem podmiot inny niż zleceniodawca ubezpieczonego;

5) art. 18 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 1a w zw. z art. 8 ust. 2a oraz art. 4 pkt 2 lit. a oraz art. 17 ust. 1 oraz art. 4 pkt 9 ustawy o s.u.s. poprzez ich błędne zastosowanie i przyjęcie, że w podstawie wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne pracownika pracodawca ma obowiązek uwzględnić jego przychód z tytułu umowy zlecenia zawartej z osobą trzecią jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje on pracę na rzecz pracodawcy, pomimo iż tego rodzaju przychód nie został przez pracodawcę wypłacony, ani postawiony do dyspozycji pracownika i pracodawca nie jest stroną umowy cywilnoprawnej;

II. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebranych w sprawie materiałem dowodowym i ustalenie, że:

1) ubezpieczeni M. R. (1), P. G., M. s., W. K. (1)

i Z. S. (1) w ramach umów zlecenia zawartych z L. Ż. działali faktycznie na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą S., podczas gdy w rzeczywistości ubezpieczeni stanowiła jedynie „fragment” prowadzonej przez L. Ż. działalności gospodarczej i on też był pierwszym i bezpośrednim podmiotem uzyskującym korzyść ze świadczonych przez ubezpieczoną usług;

2) L. Ż. na podstawie zsumowanej ilości godzin przejechanych przez kierowców, jako jego zleceniobiorców na rzecz (...) Sp. z o.o. wystawiał płatnikowi comiesięczną fakturę na kwotę, która stanowiła iloczyn godzin wypracowanych przez zleceniobiorców, którzy byli jednocześnie pracownikami płatnika ((...) Sp. z o.o.) i stawki za roboczogodzinę – podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie bezsprzecznie wynika, iż wystawiane przez L. Ż. faktury stanowiły wprawdzie iloczyn godzin i stawki za roboczogodzinę, ale w ramach iloczynu godzin nie byli uwzględniani jedynie kierowcy będący jednocześnie pracownikami (...) Sp. z o.o. Faktura wystawiana przez L. Ż. bowiem stanowiła wartość iloczynu godzin wypracowanych przez wszystkich działających w ramach zawartych z nim umów zlecenia kierowców (pracowników i niepracowników (...) SP. z o.o.) oraz stawki za roboczogodzinę - mające wpływ na treść orzeczenia w zakresie w jakim Sąd Orzekający uznał, iż M. R. (1), P. G., M. S., W. K. (1) i Z. S. (1) wykonywali pracę na rzecz (...) SP. z o.o., a Spółka była podmiotem bezpośrednio odnoszącym korzyść z jej pracy,

3) W. K. (1) w okresie od dnia 1 czerwca 2009 r. do 30 czerwca 2009 r. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z L. Ż.,

a wykonywanej na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., jako swego pracodawcy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – podczas gdy w okresie wskazanego miesiąca czerwca 2009 r. W. K. (1) nie pozostawał w stosunku pracy z (...) Sp.

z o.o. z siedzibą w S., stosunek pracy bowiem pomiędzy ubezpieczonym

a zainteresowanym ustał z dniem 27 maja 2009 r. - mające wpływ na treść orzeczenia w zakresie w jakim Sąd Orzekający uznał, że (...) Sp. z o.o. jest płatnikiem składek za ten okres;

III. naruszenie przepisów Konstytucji, tj. art. 2 Konstytucji RP poprzez przyjęcie wykładni art. 8 ust. 2a ustawy o s.u.s. w sposób naruszający zasadę demokratycznego państwa prawnego, w tym w szczególności zasadę poprawnej legislacji.

W związku z powyższymi zarzutami płatnik składek wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie, że (...) nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne, za ubezpieczonych M. R. (1), P. G., M. S., W. K. (1) i Z. S. (1) w okresie objętym zaskarżonymi decyzjami oraz o zasądzenie od organu na rzecz płatnika kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Apelujący ewentualnie domagał się uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelujący w pierwszej kolejności wskazał, że w jego ocenie zaskarżony wyrok, poprzez przyjęcie zaprezentowanej wykładni przepisu art. 8 ust. 2a ustawy s.u.s. pozostaje w rażącej sprzeczności z art. 2 Konstytucji RP, wyrażającym zasadę demokratycznego państwa prawnego. Następnie skarżący podniósł, że (...) Sp. z o.o. w okresie określonym w zaskarżonych decyzjach nie tylko nie postawiła do dyspozycji, ale przede wszystkim nie dokonała na rzecz ubezpieczonych żadnych wypłat z tytułu świadczenia pracy na rzecz pracodawcy na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią. Płatnik składek przypomniał, że do dnia podjęcia przez Sąd Najwyższy uchwały z dnia 02 września 2009r. II UZP 6/09 w obrocie gospodarczym nie istniały wątpliwości co do podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne za osoby, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy

o s.u.s. Przeprowadzane w tym okresie, także w przedsiębiorstwie (...).

z o.o. z siedzibą w S. kontrole ZUS nie wskazywały na nieprawidłowości, a co więcej kontrole przeprowadzane u zleceniobiorców (...) Sp. z o.o. potwierdzały prawidłowość takiego stosowania i interpretowania przepisów.

Zdaniem apelującego stwierdzenie zawarte w zaskarżonym wyroku, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy o s.u.s. jest jasny i czytelny, a odwołująca się spółka, gdyby tylko zapoznała się z jego treścią nie powinna mieć wątpliwości, jak go zastosować, uznać należy co najmniej za nieuprawnione. Skoro bowiem z jednej strony sam organ przez okres ponad 10-letni od wejścia przepisu art. 8 ust. 2a ustawy o s.u.s. w życie wyprowadzał normę prawną w sposób odmienny od aktualnie obowiązującej wykładni,

a z drugiej strony wszelkie przepisy stanowiące o sposobie wykonania obowiązku

z zakresu odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, ukształtowane zostały

w sposób wyraźnie wskazujący, że płatnikiem jest podmiot wypłacający wynagrodzenie – ustalenie obecnie, że (...)

Sp. z o.o. z siedzibą w S. jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne za osoby, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy

o s.u.s. w okresie sprzed 2 września 2009 r. pozostaje w rażącej sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawa.

Niezależnie od powyższego, odwołująca się spółka wskazała, że w jej ocenie zaskarżony wyrok pozostaje w sprzeczności z art. art. 8 ust. 2a, art. 4 pkt 2 lit. a, art. 17 ust. 1 i 2; art. 18 ust. 1 i 1 a ustawy o s.u.s.

W ocenie apelującego przyjęta wykładnia art. 8 ust. 2a ustawy o s.u.s. skutkująca koniecznością odprowadzania składek przez pracodawcę, na rzecz którego świadczona jest praca przez pracownika, który ma zawartą umowę cywilnoprawną z osobą trzecią pozostaje w sprzeczności z ustalonym w ustawie o s.u.s. oraz wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych sposobem obliczania i odprowadzania składek. Płatnik składek wskazał, że regulacja art. 8 ust. 2a ustawy ma zapewniać, aby na gruncie ubezpieczeń społecznych osoby, które w ramach umowy zlecenia wykonują pracę na rzecz własnego pracodawcy miały od otrzymywanych z tego tytułu wynagrodzeń obliczone i odprowadzone składki na ubezpieczenia społeczne, w celu zabezpieczenia ich przyszłych świadczeń społecznych. Regulacja ta jednak, jego zdaniem, w żadnej mierze nie zmienia ogólnych zasad w zakresie obowiązku obliczania i odprowadzania składek, do czego zobowiązany jest – jako płatnik – podmiot, który dane należności wypłaca. W tej sytuacji za płatnika składek uznać należy zleceniobiorcę (...) Sp. z o.o. – tj. L. Ż.. W ocenie apelującego, zaprezentowanemu powyżej stanowisku nie stoi na przeszkodzie art. 18 ust. 1a ustawy o s.u.s. Przepis ten bowiem stanowi jedynie modyfikację ogólnej zasady ustalania wymiaru podstawy składek w tym sensie, że nakazuje on uwzględnić w tej podstawie także należności wypłacane w ramach stosunków prawnych powodujących uznanie ich

za pracownicze dla celów regulacji ubezpieczeń społecznych. Nie prowadzi jednak do modyfikacji pojęcia płatnika składek i nie wpływa na zmianę podmiotu zobowiązanego do obliczania i odprowadzania składki. Dyspozycji art. 18 ust. 1a ustawy o s.u.s. nie można odczytywać bez uwzględnienia przepisów wskazanego wyżej rozporządzenia. Pracodawca, na którego rzecz świadczona jest praca przez pracowników ma możliwość odprowadzenia składek jedynie w przypadku umowy cywilnoprawnej zawartej bezpośrednio z pracownikiem. W takiej bowiem sytuacji pozostawia do dyspozycji lub wypłaca należności pracownikowi na innej niż stosunek pracy podstawie. W przypadku natomiast, gdy praca na rzecz pracodawcy świadczona jest przez pracownika, który umowę cywilnoprawną ma zawartą z osobą trzecią, podmiotem zobowiązanym do naliczenia i odprowadzenia składki jest zleceniodawca pracownika. Tylko on bowiem wypłaca pracownikowi stosowne należności.

Za tym stanowiskiem przemawiają, zdaniem skarżącego, także przepisy art. 16 oraz 17 ust. 2 ustawy o s.u.s. Zgodnie bowiem z art. 16 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 1 b, składki na ubezpieczenie emerytalne oraz rentowe pracowników finansują z własnych środków ubezpieczeni i płatnicy składek. W myśl ust. 2 składki na ubezpieczenie chorobowe pracowników finansują natomiast z własnych środków sami ubezpieczeni. Stosownie z kolei do art. 17 ust. 2 ustawy o s.u.s., płatnicy składek obliczają części składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe finansowane przez ubezpieczonych i po potrąceniu ich ze środków ubezpieczonych przekazują do Zakładu.

W ocenie apelującego w rozpatrywanej sytuacji za płatnika składek uznać należy zatem stronę umowy z pracownikiem, a więc osobę trzecią, o której mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o s.u.s., tylko bowiem ta osoba dokonuje wypłat na rzecz pracownika i ma możliwość w sposób zgodny z przepisami ustawy i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi ustalić i oprowadzić należne składki.

Odnosnie zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. skarżący podniósł, że M. R. (1), P. G., M. S., W. K. (1) i Z. S. (1) w rzeczywistości stanowili jedynie mniejszy „fragment” prowadzonej przez L. Ż. działalności gospodarczej. L. Ż. jako zleceniobiorca (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. i zupełnie odrębny od spółki podmiot gospodarczy był pierwszym i bezpośrednim podmiotem uzyskującym korzyść ze świadczonych przez ubezpieczonych usług oraz że w okresie objętym kontrolą średnioroczna ilość godzin wypracowanych przez pracowników spółki w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobami trzecimi nie przekraczała 25-30% łącznej liczby godziny wypracowanych przez osoby świadczące prace na rzecz (...) Sp. z o.o. w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią, a zdecydowana większość osób wskazana odwołującej się spółce przez L. Ż. nie stanowiła pracowników (...) Sp. z o.o. Ustalenie, że (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w S. jest podmiotem odnoszącym korzyści z usług świadczonych przez niektóre jedynie osoby związane z L. Ż. umową cywilnoprawną jest więc w ocenie apelującego nie do pogodzenia w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego. Skoro bowiem L. Ż. – jak wprost wynika z jego zeznań – nie posiadał poza umową z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. innego źródła dochodu i umowa ta stanowiła jedyny przedmiot jego aktywności zawodowej uznać należy, iż był on podmiotem odnoszącym korzyści z pracy osób świadczących usługi na jego rzecz w ramach stosunku cywilnoprawnego. Przyjęcie, że L. Ż. jest podmiotem odnoszącym korzyści jedynie z pracy osób niezwiązanych z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. umową o pracę, a w pozostałym zakresie co do pracowników (...) Sp. z o.o. – to Spółka jest podmiotem odnoszącym korzyści, skutkuje zdaniem skarżącego usankcjonowaniem zupełnie pozbawionej podstaw faktycznych i prawnych fikcji, w której ciężarami związanymi z prowadzoną działalnością gospodarczą przedsiębiorca obciążany jest jedynie w części, w pozostałym zaś zakresie ciężar ten spoczywa na podmiocie trzecim – w rozpatrywanej sytuacji na odwołującej się spółce.

O ile – z czym odwołująca spółka nie zgadza się co do zasady – w przypadku, gdyby przedsiębiorstwo (...) opierało się jedynie na pracownikach Spółki, ustalenie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. jako podmiotu odnoszącego korzyść z pracy osób, o których mowa w art. 8 ust. 2 a ustawy o s.u.s. można byłoby uznać za zasadne, o tyle w realiach niniejszej sprawy, kiedy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozostawia wątpliwości, że L. Ż. prowadzonej działalności nawet w przeważająco większym rozmiarze nie opierał na pracownikach spółki, ustalenie, że to (...) Sp. z

o.o. jest podmiotem zobowiązanym do odprowadzenia składek na ubezpieczenia społeczne za osoby świadczące pracę na jego rzecz jest w pełni nieuprawnione.

Zdaniem skarżącego o naruszeniu art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i zastąpienie jej oceną dowolną świadczy dokonane przed Sąd Orzekający w niniejszej sprawie nieprawidłowe ustalenie, zgodnie z którym podstawą wystawienia przez L. Ż. comiesięcznej faktury był iloczyn sumy godzin wypracowanych przez jego zleceniobiorców – będących jednocześnie pracownikami spółki oraz stawki za roboczogodzinę. Wynagrodzenie zaś kierowcy pracownika – stanowiło iloczyn sumy wypracowanych godzin i stawki stosowanej u L. Ż.. Apelujący podniósł, że przedmiotowe ustalenie pozostaje w sprzeczności ze zgromadzonym materiałem dowodowym, w tym w szczególności z zeznaniami L. Ż. oraz umowami zlecenia zawartymi pomiędzy L. Ż.,

a M. R. (1), P. G., M. S., W. K.

i Z. S. (1). Z zeznań L. Ż. w sposób niebudzący wątpliwości bowiem wynika, że na jego rzecz poza pracownikami (...) Sp. z o.o. usługi świadczyli także inni kierowcy niezwiązani z (...) Sp. z o.o. stosunkiem pracy, jak np. emeryci, strażacy, kierowcy wykonujący przewozy w ramach własnej działalności gospodarczej. Analiza umów zaś zawartych pomiędzy L. Ż. a jego zleceniobiorcami nie pozostawia wątpliwości, iż wynagrodzenie uzyskiwane przez kierowcę ramach przedmiotowej umowy zlecenia nie stanowiło prostego iloczynu zmiennych wskazanych przez Sąd. Na wysokość wynagrodzenia kierowców bowiem wpływ miały np. kary, których nałożenie zarówno co do zasady, jak i wysokości pozostawało wyłącznie w gestii L. Ż.. (...) Sp.

z o.o., wbrew więc twierdzeniom Sądu, nie miała możliwości prostego wyliczenia wynagrodzenia należnego M. R. (1), P. G., M. S., W. K. i Z. S. (1) za dany miesiąc świadczenia usług w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z L. Ż..

W ocenie skarżącego, wskazane powyżej nieprawidłowe ustalenia są o tyle istotne, że przy uwzględnieniu charakteru, rodzaju i zakresu działalności gospodarczej prowadzonej przez L. Ż. należy uznać, iż to nie (...) Sp. z o.o. jest podmiotem odnoszącym bezpośrednio korzyść z pracy zainteresowanych, a tym samym nie jest ona płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne.

Niezależnie od powyższego, apelujący podniósł także, że utrzymanie w mocy decyzji nr (...) z dnia 17 marca 2014 r. dotyczącej W. K. (1) uznać należy za dokonane z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów. Sąd Okręgowy bowiem, wbrew zawartym w aktach dowodom ustalił, że W. K. (1) w okresie od dnia 1 czerwca 2009 r. do 30 czerwca 2009 r. w ramach wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z L. Ż., w rzeczywistości wykonywał pracę na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., jako swego pracodawcy. Z tego też względu organ uznał, że W. K. (1) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przedmiotowe ustalenie pozostaje jednak w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. We wskazanym bowiem miesiącu (czerwiec) 2009 r. W. K. (1) nie pozostawał w stosunku pracy z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., stosunek pracy bowiem pomiędzy ubezpieczonym a zainteresowanym ustał z dniem 27 maja 2009 r. Z tego też względu przynajmniej w tym zakresie odwołanie płatnika od decyzji nr (...) winno podlegać uwzględnieniu.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji, według norm przepisanych, podtrzymując przy tym w całości swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz dzieląc argumentację faktyczną i prawną zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny, zważył co następuje:

Apelacja okazała się nieuzasadniona.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego, bowiem prawidłowo ustalony stan faktyczny sprawy pozwala dopiero na dokonanie jej oceny prawnej.

Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy i przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie widząc potrzeby ponownego ich szczegółowego przytaczania

w tej części uzasadnienia. Przy czym, należy podkreślić, że wszystkie ustalenia dokonane zostały w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy (zarówno w postępowaniu administracyjnym, jak i sądowym), a ocena tego materiału dokonana przez sąd pierwszej instancji nie narusza zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c., dlatego w całości podziela ją sąd odwoławczy.

W związku z powyższym podnoszony przez apelującego zarzut przyjęcia przez Sąd Okręgowy, że M. R. (1), P. G., M. S., W. K. (1) i Z. S. (1) (wskazywani dalej jako: ubezpieczeni) w ramach umowy zlecenia zawartej z L. Ż. (nazywany dalej: zainteresowanym) działali faktycznie na rzecz apelującej spółki (wskazywana dalej także jako: płatnik, pracodawca), podczas gdy w rzeczywistości ubezpieczeni stanowili „fragment” prowadzonej przez L. Ż. działalności gospodarczej i on też był pierwszym i bezpośrednim podmiotem uzyskującym korzyść ze świadczonych przez ubezpieczonych usług – nie miał wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, która dotyczyła powiązania pomiędzy płatnikiem, zainteresowanym i ubezpieczonymi. W sprawie bezspornie ustalono, że ubezpieczeni, będąc pracownikami spółki, jednocześnie świadczyli pracę na jej rzecz w ramach umowy zlecenia zawartej z zainteresowanym. Okoliczność, czy zainteresowany zatrudniał inne osoby do wykonywania zadań na rzecz apelującej spółki poza pracownikami płatnika nie ma istotnego znaczenia dla oceny sytuacji podmiotów w okolicznościach niniejszej sprawy i nie zmienia podstawowego ustalenia, że ubezpieczeni, czy to w ramach umowy o pracę, czy umów zlecenia świadczyli pracę, której odbiorcą był płatnik. Zainteresowany jedynie pośredniczył w wypłacie wynagrodzenia, które przecież także pochodziło ze środków pracodawcy ubezpieczonych – płatnika.

Również ustalenie przez sąd pierwszej instancji, że płatnik miał realną możliwość ustalenia wynagrodzenia ubezpieczonych z tytułu umowy zlecenia skoro wynagrodzenie to stanowiło iloczyn wypracowanych godzin na podstawie umowy zlecenia (zestawienia sporządzonego przez pracownika spółki) i przyjętej stawki za godzinę pracy (w ramach współpracy między zainteresowanym i płatnikiem) również nie budzi wątpliwości co do zgodności z rzeczywistością. Zaś okoliczność czy faktycznie dochodziło do uzyskania takich informacji przez płatnika czy też nie, nie może wpływać na wynik tej sprawy.

Zatem mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny uznał, że w ustalonych okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy za chybione należy uznać zarzuty naruszenia prawa materialnego, a przede wszystkim art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

W sprawie nie budzi wątpliwości fakt, że ubezpieczeni, wykonując pracę w ramach umów zlecenia zawartych z zainteresowanym, faktycznie wykonywali pracę na rzecz płatnika. Rezultat pracy ubezpieczonych – kierowców autobusu w przewozie miejskim w sposób oczywisty należał do płatnika, który był odpowiedzialny przed organami samorządu terytorialnego za wykonanie umowy w tym zakresie. Nie można bowiem pomijać takich okoliczności jak organizowanie przez płatnika przewozów zarówno w imieniu własnym spółki, jak i dla zainteresowanego. Przecież to pracownik płatnika – dyspozytor spółki sporządzał grafik godzin pracy dla ubezpieczonych zarówno w ramach umów o pracę, jak i umów zlecenia oraz dokonywał rozliczenia godzin tej pracy, a przy tym praca wykonywana przez ubezpieczonych zarówno w ramach umów o pracę, jak i umów zlecenia nie różniła się niczym. W tej sytuacji trudno uznać za zasadny zarzut naruszenia art. 8 ust. 2a ustawy systemowej przez przyjęcie, że rezultat pracy ubezpieczonych w ramach umowy zlecenia zawartej z zainteresowanym skierowany był do płatnika, a nie zainteresowanego. Okoliczność, że względy finansowe skłoniły spółkę do korzystania „z pośrednictwa” zainteresowanego przy zatrudnianiu własnych pracowników spółki przez zainteresowanego do wykonywania pracy na rzecz spółki nie uzasadnia uznania, że spółka nie był beneficjentem pracy ubezpieczonych świadczonej także w ramach umowy zlecenia zawartej z zainteresowanym.

Jednocześnie Sąd Apelacyjny w całości podziela przedstawioną przez sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku – a utrwaloną już – wykładnię art. 8 ust. 2a ustawy systemowej także w zakresie wskazania pracodawcy jako płatnika składek także od wynagrodzenia, które jego pracownik otrzymuje od osoby trzeciej za wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy w ramach umów objętych tym przepisem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2017 r., II UK 693/15, LEX nr 2238708 i orzecznictwo powołane w uzasadnieniu tego orzeczenia). Uwagę na to zwrócił także Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu postanowienia z dnia 27 marca 2018 r., P 1/16

(OTK-A 2018/15) umarzając postępowanie wywołane pytaniem prawnym Sądu Apelacyjnego w Szczecinie zadany w analogicznej sprawie.

Wobec powyższego stanowiska również zarzuty naruszenia art. 4 pkt. 2 lit a, art. 17 ust. 1 i 2 w związku z art. 4 pkt. 2 lit. a oraz art. 18 ust. 1 i 1a w związku z art. 8 ust. 2a oraz art. 4 pkt. 2 lit. a oraz art. 17 ust. 1 i art. 4 pkt. 9 ustawy systemowej należało uznać za oczywiście nieuzasadnione.

Jednocześnie trzeba podkreślić, że płatnik, który doprowadził do naruszenia przepisów prawa pracy w zakresie ochrony wynagrodzenia za pracę (wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych – art. 151¹ k.p.), działając z pozycji podmiotu silniejszego ekonomicznie, organizacyjnie i prawnie wobec swoich pracowników nie może oczekiwać, że takie działanie znajdzie usprawiedliwienie przed organami, które mają obowiązek stosować obowiązujące przepisy prawa. Ustalony w niniejszej sprawie stan faktyczny uzasadnia bowiem wniosek, że płatnik dążąc do uzyskania korzyści finansowej (przez nie wypłacenie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych łącznie z odpowiednimi składkami na ubezpieczenia społeczne i podatkami) organizując pracę swoim kierowcom w ramach umów zlecenia zawieranych z zainteresowanym doprowadził do zakazanego przez prawo (art. 353¹ k.c. w związku z art. 300 k.p.) obejścia przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Zatem w sprawie oczywistym jest, że to spółka jest płatnikiem należności składowych także z tytułu umów zlecenia zawartych przez ubezpieczonych z zainteresowanym.

Z kolei w odpowiedzi na zarzut naruszenia art. 2 Konstytucji RP przez przyjęcie wykładni art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w sposób naruszający zasadę demokratycznego państwa prawnego, w tym w szczególności zasadę poprawnej legislacji wskazać trzeba, że nie może on zostać uznany za uzasadniony w niniejszej sprawie. Płatnik instrumentalnie traktując przepis doprowadził do zawarcia pozornych umów z zainteresowanym (w zakresie skutkującym zatrudnieniem ubezpieczonych) oraz zainteresowanego z ubezpieczonymi celem uzyskania korzyści majątkowej z oczywistym pokrzywdzeniem ubezpieczonych jako pracownika. Przy czym, należy wskazać, że z uwagi na upływ czasu ubezpieczeni nie uzyskują pełnego wynagrodzenia za pracę wykonaną rzeczywiście na rzecz pracodawcy – płatnika, jak również nie uzyskują odpowiednio wysokich składek od tego wynagrodzenia, a więc w przyszłości również odpowiednio wyższego świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Obowiązująca zasada swobody zawierania umów nie może bowiem być wykorzystywana dla pokrzywdzenia jednej ze stron, zwłaszcza gdy jest to strona słabsza.

W żaden sposób nie stanowi usprawiedliwienia postępowania płatnika treść poradnika ZUS, na którą od początku postępowania powołuje się strona. Autor tego poradnika zapewne nie przewidział, że jego wypowiedź może być wykorzystywana w celu obejścia prawa w sposób przedstawiony w niniejszej sprawie. Nie można też zgodzić się z apelującą, że dopiero w 2009 r. na skutek uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., w sprawie II UZP 6/09, przedstawiono odmienną wykładnię przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej wykorzystaną przez organ rentowy, a następnie sąd pierwszej instancji. Okoliczność, że Sąd Najwyższy musiał się wypowiedzieć w tej uchwale wskazuje, że sposób wykładni wskazanego przepisu i postępowania przyjęty przez płatnika powielają także inne podmioty dążące do obniżenia kosztów zatrudnienia przez zastąpienie „oskładkowanego” wynagrodzenia za pracę „nieoskładkowanym” wynagrodzeniem za wykonanie dzieła lub za wykonanie usług (por. powołany wyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2017 r., II UK 693/15).

Zatem zarówno zaskarżone w niniejszej sprawie decyzje organu rentowego, jak i zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego są prawidłowe i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Powyższe ustalenia i rozważania legły u podstaw uznania zarzutów apelacji za nieuzasadnione i oddalenia jej w całości na podstawie art. 385 k.p.c.

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego, sąd odwoławczy uznał, że w sprawie zachodzi szczególny przypadek określony w art. 102 k.p.c. Skoro sam Sąd Apelacyjny, kierując pytanie prawne do Trybunału Konstytucyjnego w analogicznej sprawie uznał, że sprawa nie jest jednoznaczna a wykładnia art. 8 ust. 2a ustawy systemowej budzi

wątpliwości, to płatnik – który ostatecznie przegrał proces – składając apelację mógł pozostawać w przekonaniu o zasadności swojego stanowiska.

SSO del. Gabriela Horodnicka SSA Beata Górską SSA Barbara Białecką

- Stelmaszczuk